Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development and Cooperation SDC

STALNA KONFERENCIJA GRADOVA I OPŠTINA
SAVEZ GRADOVA I OPŠTINA SRBIJE

PRAVNE NOVOSTI

Bilten SKGO za propise od značaja za lokalnu samoupravu
God. IX, br. 3 — Beograd, 14. septembar 2026. godine

IZMENE I DOPUNE ZAKONA O SPREČAVANJU KORUCIJE

Izmenama i dopunama Zakona o sprečavanju korupcije unapređen je normativni okvir u oblasti sprečavanja korupcije, posebno u pogledu pojma javnog funkcionera, obavljanja javne funkcije i političkih aktivnosti, sprečavanja zloupotrebe javnih resursa, postupanja javnih funkcionera tokom izborne kampanje, prijavljivanja imovine i prihoda, postupanja sa poklonima, kao i nadzora i prekršajne odgovornosti.

Za jedinice lokalne samouprave posebno su značajne izmene koje se odnose na krug lica koja imaju status javnog funkcionera, nove obaveze organa javne vlasti i lokalnih funkcionera tokom izborne kampanje, obavezu članova opštinskog i gradskog veća da prijavljuju imovinu i prihode, kao i nova pravila u vezi sa korišćenjem javnih resursa i promotivnim aktivnostima.

KLJUČNE NOVINE

- **Preciziranje i proširenje pojma javnog funkcionera**
- **Nova pravila za korišćenje društvenih mreža od strane javnih funkcionera**
- **Zabrana korišćenja javnih resursa za političke aktivnosti**
- **Promotivne aktivnosti tokom izborne kampanje**
- **Nova obaveza organa JLS – prijavljivanje promotivnih aktivnosti Agenciji**
- **Posebna pravila za odbornike**
- **Praćenje aktivnosti javnih funkcionera tokom izborne kampanje**
- **Članovi opštinskog i gardskog veća – obaveza prijavljivanja imovine i prihoda**
- **Postupanje sa poklonima**
- **Prijavljivanje imovine i prihoda javnih funkcionera**

PREGLED NAJVAŽNIJIH IZMENA I DOPUNA

PRECIZIRANJE I PROŠIRENJE POJMA JAVNOG FUNKCIONERA – član 2.

Izmenjena je definicija javnog funkcionera i preciziran krug lica koja imaju ovaj status.

Javnim funkcionerom smatra se svako izabrano, postavljeno ili imenovano lice u organu javne vlasti, uz zakonom propisane izuzetke. Status javnog funkcionera imaju i direktor, član nadzornog ili izvršnog odbora javnog preduzeća i pravnog lica u kojem Republika Srbija, autonomna pokrajina, jedinica lokalne

samouprave ili gradska opština ima većinsko vlasništvo ili kontrolno vlasništvo po drugom osnovu, kao i predstavnik jedinice lokalne samouprave ili gradske opštine u skupštini pravnog lica u kojem JLS ili gradska opština ima vlasništvo.

Ova izmena je od neposrednog značaja za JLS, jer je potrebno utvrditi da li u organima JLS, javnim preduzećima i drugim pravnim licima postoje lica koja prema izmenjenoj definiciji imaju status javnog funkcionera.

Za lica koja su postala javni funkcioneri u skladu sa novom zakonskom definicijom propisana je i posebna prelazna obaveza prijavljivanja Agenciji.

NOVA PRAVILA ZA KORIŠĆENJE DRUŠTVENIH MREŽA OD STRANE JAVNIH FUNKCIONERA – član 50.

Javni funkcioner dužan je da označi nalog na društvenoj mreži koji koristi u svojstvu javnog funkcionera. Na tom nalogu ne sme da objavljuje sadržaje koji se odnose na aktivnosti političke stranke, odnosno političkog subjekta. Istovremeno, objave koje se odnose na vršenje javne funkcije ne sme da postavlja na nalogu koji nije označen kao nalog koji koristi u svojstvu javnog funkcionera.

Za lokalnu samoupravu ova novina je posebno značajna imajući u vidu da predsednici opština, gradonačelnici, članovi veća i drugi lokalni funkcioneri u velikoj meri komuniciraju sa javnošću putem društvenih mreža.

Nova pravila zahtevaju jasno razdvajanje komunikacije koja se odnosi na obavljanje javne funkcije od stranačke i druge političke komunikacije.

ZABRANEA KORIŠĆENJA JAVNIH RESURSA ZA POLITIČKE AKTIVNOSTI – član 50.

Detaljnije je uređena zabrana korišćenja javnih resursa za promociju političkih stranaka, odnosno političkih subjekata, izbornih lista i kandidata na izborima.

Javni resursi ne mogu se koristiti za javno predstavljanje učesnika na izborima i njihovih izbornih programa, pozivanje birača da glasaju ili bojkotuju izbore, rad sa biračima i članstvom, organizovanje skupova i promocija, izradu i distribuciju reklamnog materijala, političko oglašavanje, istraživanje javnog mnjenja, medijske, marketinške i konsultantske usluge, obuke za stranačke aktivnosti i druge političke aktivnosti.

Javni funkcioner ne može ni javne događaje na kojima učestvuje, niti susrete koje ima u svojstvu javnog funkcionera, da koristi za promociju političke stranke, političkog subjekta, izborne liste ili kandidata.
Ove odredbe imaju neposredan značaj za JLS jer organi lokalne samouprave i lokalni funkcioneri raspolažu i koriste različite javne resurse – prostorije, vozila, opremu, sredstva komunikacije i druge resurse – čije korišćenje mora biti jasno odvojeno od političkih i izbornih aktivnosti.

PROMOTIVNE AKTIVNOSTI TOKOM IZBORNE KAMPANJE – član 50.

Jedna od najznačajnijih novina za jedinice lokalne samouprave odnosi se na promotivne aktivnosti organa javne vlasti i javnih funkcionera tokom izborne kampanje.

Nakon isteka roka za kandidovanje, javni funkcioner ne može u svojstvu javnog funkcionera da organizuje ili sprovodi promotivne aktivnosti organa javne vlasti, niti da učestvuje u promotivnim aktivnostima koje organizuju druga lica.

Od ovog pravila postoje izuzeci kada je:

- promotivna aktivnost unapred, pre raspisivanja izbora, planirana da se održi u određeno vreme i na određeni način;
- reč o javnoj manifestaciji koja se po ustaljenoj praksi održava u određeno vreme uz učešće nosioca određene javne funkcije;
- učešće javnog funkcionera neophodno radi održavanja međunarodnih odnosa.

Promotivnom aktivnošću smatra se aktivnost organa javne vlasti ili drugog lica koja može uticati na stvaranje povoljne percepcije kod potencijalnih birača o političkom subjektu, kandidatu ili izbornoj listi povezanoj sa javnim funkcionerom.

Za JLS je stoga posebno značajno da se tokom izborne kampanje proceni karakter javnih događaja u kojima učestvuju lokalni funkcioneri, naročito otvaranja objekata, predstavljanja projekata i investicija, promocije ostvarenih rezultata i druge aktivnosti koje mogu imati promotivni karakter.

NOVA OBAVEZA ORGANA JLS – PRIJAVLJIVANJE PROMOTIVNIH AKTIVNOSTI AGENCIJI – član 50.

Nakon raspisivanja izbora, organ javne vlasti koji planira promotivnu aktivnost koja bi se održala nakon isteka roka za kandidovanje, a pre kraja izborne kampanje, dužan je da **u roku od sedam dana od dana raspisivanja izbora** Agenciji za sprečavanje korupcije dostavi obaveštenje o planiranoj promotivnoj aktivnosti sa pratećom dokumentacijom.

Agencija na svojoj internet stranici objavljuje spisak promotivnih aktivnosti za koje je primila uredna obaveštenja sa dokumentacijom.

Organ javne vlasti ne može da održi promotivnu aktivnost koja se ne nalazi na spisku koji je objavila Agencija.

Ovo predstavlja novu neposrednu obavezu organa JLS i zahteva da gradovi i opštine, odmah nakon raspisivanja izbora, izvrše pregled događaja i promotivnih aktivnosti planiranih za period izborne kampanje i utvrde za koje od njih postoji obaveza dostavljanja obaveštenja Agenciji.

Posebnu pažnju treba obratiti na otvaranje objekata, predstavljanje završenih ili započetih projekata i investicija, javne prezentacije rezultata rada, obilaske radova i druge aktivnosti u kojima učestvuju lokalni funkcioneri.

POSEBNA PRAVILA ZA ODBORNIKE – član 50.

U toku izborne kampanje javni funkcioner ne može tokom radnog vremena organa javne vlasti u kojem obavlja funkciju da učestvuje u aktivnostima političke stranke ili političkog subjekta.

Za odbornike skupštine JLS ovo ograničenje primenjuje se za vreme održavanja sednice skupštine JLS i sednica njenih radnih tela čiji su članovi.

Sa druge strane, na odbornike skupštine JLS, kao ni na narodne i pokrajinske poslanike, ne primenjuje se posebno ograničenje koje se odnosi na davanje saopštenja u vezi sa vršenjem javne funkcije tokom izborne kampanje koja imaju za cilj ili posledicu promociju političkog subjekta, izborne liste ili kandidata.

PRAĆENJE AKTIVNOSTI JAVNIH FUNKCINERA TOKOM IZBORNE KAMPANJE – član 50a.

Novim članom 50a. Zakona uvedeno je posebno praćenje poštovanja obaveza javnih funkcionera tokom izborne kampanje od strane Agencije.

Praćenjem su obuhvaćeni nastupi javnih funkcionera u medijima, na konferencijama za medije i javnim skupovima, izjave objavljene na internet stranicama i zvaničnim nalozima organa javne vlasti na

društvenim mrežama, kao i informacije koje funkcioneri objavljuju putem otvorenih privatnih kanala komunikacije sa javnošću kada se odnose na aktivnosti koje preduzimaju u svojstvu javnog funkcionera.

Kada se održavaju izbori za odbornike skupštine JLS ili gradske opštine, spisak funkcionera koje Agencija prati sadrži najmanje 20 javnih funkcionera.

Kada se izbori istovremeno održavaju u više gradova, opština ili gradskih opština, praćenjem se obuhvataju najmanje tri javna funkcionera iz organa svakog grada, opštine odnosno gradske opštine.

Agencija nalaze praćenja objavljuje jednom nedeljno, a ukoliko uoči okolnosti koje ukazuju na povredu zakonskih odredaba, bez odlaganja pokreće postupak po službenoj dužnosti.

Ovakav sistem praćenja čini postupanje lokalnih funkcionera tokom izborne kampanje predmetom kontinuiranog nadzora Agencije, uključujući njihovo pojavljivanje u tradicionalnim i digitalnim medijima.

ČLANOVI OPŠTINSKOG I GRADSKOG VEĆA – OBAVEZA PRIJAVLJIVANJA IMOVINE I PRIHODA – član 70.

Izmenom člana 70. članovi opštinskog i gradskog veća brisani su iz kruga javnih funkcionera koji su izuzeti od redovne obaveze podnošenja izveštaja o imovini i prihodima.

To znači da su članovi opštinskih i gradskih veća postali obveznici podnošenja izveštaja o imovini i prihodima Agenciji za sprečavanje korupcije.

Za članove opštinskih i gradskih veća koji obavljaju funkciju na dan stupanja Zakona na snagu propisan je poseban prelazni rok – dužni su da izveštaj o imovini i prihodima podnesu u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu Zakona o izmenama i dopunama.

Ovo je jedna od najznačajnijih neposrednih promena za lokalnu samoupravu, zbog čega je potrebno da gradovi i opštine blagovremeno upoznaju članove svojih veća sa novom zakonskom obavezom.

POSTUPANJE SA POKLONIMA – čl. 60 i 61.

Javni funkcioner ili član njegove porodice koji želi da zadrži prigodan ili protokolarni poklon čija vrednost prelazi 10% prosečne mesečne zarade bez poreza i doprinosa, a koji nije od posebnog značaja za Republiku Srbiju, autonomnu pokrajinu, jedinicu lokalne samouprave ili gradsku opštinu, može da podnese zahtev za otkup poklona po tržišnoj vrednosti organu nadležnom za postupanje sa stvarima u javnoj svojini.

Radi utvrđivanja tržišne vrednosti poklona, javni funkcioner, organ javne vlasti u kojem funkcioner obavlja javnu funkciju ili organ nadležan za postupanje sa stvarima u javnoj svojini može zatražiti procenu od nadležnog organa odnosno stručnog pravnog ili fizičkog lica.

Za JLS ove odredbe mogu biti relevantne kako sa stanovišta postupanja lokalnih javnih funkcionera sa primljenim poklonima, tako i sa stanovišta vođenja odgovarajućih evidencija i utvrđivanja njihove vrednosti.

PRIJAVLJIVANJE IMOVINE I PRIHODA JAVNIH FUNKCIONERA – čl. 68 i 71.

Precizirano je da javni funkcioner u roku od 30 dana od dana izbora, postavljenja ili imenovanja podnosi Agenciji izveštaj o svojoj imovini i prihodima, kao i imovini i prihodima supružnika ili vanbračnog partnera i maloletne dece koja žive u istom porodičnom domaćinstvu, prema stanju na dan izbora, postavljenja ili imenovanja.

Izveštaj o imovini sada obuhvata i podatke o gotovom novcu, dragocenostima i drugoj pokretnoj imovini čija vrednost prelazi 5.000 evra u dinarskoj protivvrednosti.

Novina je i obaveza prijavljivanja **digitalne imovine, odnosno kriptovaluta, bez obzira na njihovu vrednost.**

Ove izmene primenjivaće se i na lokalne javne funkcionere koji imaju obavezu podnošenja izveštaja o imovini i prihodima.

OSTALE IZMENE I DOPUNE

OGRANIČENJA NAKON PRESTANKA JAVNE FUNKCIJE – član 55.

Izmenama Zakona dodatno su precizirana ograničenja koja važe za javnog funkcionera nakon prestanka javne funkcije.

Za primenu ograničenja relevantno je i da li je funkcioner tokom obavljanja javne funkcije donosio ili učestvovao u donošenju odluka koje se odnose na poslovanje određenog pravnog lica, preduzetnika ili međunarodne organizacije, kao i da li je organ javne vlasti u kojem je funkcioner obavljao funkciju vršio nadzor nad tim subjektom.

Ove odredbe relevantne su i za lokalne javne funkcionere koji nakon prestanka funkcije zasnivaju radni odnos, uspostavljaju poslovnu saradnju ili obavljaju druge aktivnosti kod subjekata sa kojima su bili povezani kroz vršenje javne funkcije.

OBAVEZA SPROVOĐENJA OBUKE O ZLOUPOTREBI JAVNIH RESURSA – član 99.

Program obuke koji donosi Agencija proširen je tako da, pored sprečavanja korupcije i jačanja integriteta, obuhvata i zloupotrebu javnih resursa.

Organi javne vlasti dužni su da sprovode obuku zaposlenih i rukovodilaca u skladu sa programom i uputstvom Agencije i da Agenciju pisano izveste o sprovedenoj obuci.

Ova obaveza odnosi se i na organe JLS, zbog čega će biti potrebno da oblast sprečavanja zloupotrebe javnih resursa bude obuhvaćena odgovarajućim obukama zaposlenih i rukovodilaca.

Izmenama Zakona dodatno su uređena i ovlašćenja Agencije u postupcima kontrole. Organi javne vlasti i lica koja vrše javna ovlašćenja dužni su da, na obrazloženi pisani zahtev Agencije, omoguće neposredan pristup elektronskim bazama podataka, a kada to nije moguće, da Agenciji u zakonskom roku dostave traženu dokumentaciju i podatke odnosno omoguće neposredan uvid.
Precizirana je i obaveza javnih funkcionera, zaposlenih i drugih angažovanih lica u organima javne vlasti da se odazovu na poziv Agencije.

Izmene se odnose i na postupanje po predstavkama, uključujući zaštitu identiteta podnosioca predstavke i postupanje Agencije sa anonimnim predstavkama.

PREKRŠAJNA ODGOVORNOST – čl. 103, 104 i 106a

Izmenama Zakona pooštrena je i dodatno uređena prekršajna odgovornost za povredu obaveza koje se odnose na obavljanje javne funkcije tokom izborne kampanje i korišćenje javnih resursa.

Za povredu određenih zabrana iz člana 50. Zakona za javnog funkcionera propisana je novčana kazna od **120.000 do 150.000 dinara**, dok je za druge povrede tog člana propisana novčana kazna od **100.000 do 120.000 dinara**.

Pri odmeravanju kazne uzimaju se u obzir naročito težina povrede, vrsta i obim korišćenih javnih resursa, trajanje i ponavljanje povrede, položaj javnog funkcionera i uticaj učinjene povrede na ravnopravnost učesnika u izborima.

Za JLS je naročito značajno što je propisana i prekršajna odgovornost **odgovornog lica u organu javne vlasti** ako organ:

- ne dostavi Agenciji obaveštenje o planiranoj promotivnoj aktivnosti u propisanom roku;
- tokom izborne kampanje sprovede promotivnu aktivnost koja se ne nalazi na spisku koji je objavila Agencija.

Za prekršaje propisane čl. 103–106. Zakona uvedena je i obavezna **zaštitna mera javnog objavljivanja presude**.

Imajući u vidu da nova pravila ne uspostavljaju odgovornost samo javnog funkcionera već, u određenim slučajevima, i odgovornog lica u organu javne vlasti, od posebnog je značaja da JLS uspostave odgovarajuću internu organizaciju postupanja tokom izborne kampanje.

VAŽENJE I PRIMENA

Narodna skupština Republike Srbije je 31. avgusta 2026. godine donela **Zakon o izmenama i dopunama Zakona o sprečavanju korupcije**, koji je objavljen u Službenom glasniku istog dana kada je i donet („Sl.glasnik RS“, br. 80/2026) i koji je stupio na snagu 1. septembra 2026. godine.

Prelaznim odredbama propisane su dve obaveze koje su od neposrednog značaja za jedinice lokalne samouprave:

1. Organ javne vlasti dužan je da u roku od 30 dana od dana stupanja Zakona na snagu prijavi Agenciji lice koje je postalo javni funkcioner u skladu sa novim zakonskim rešenjima.
2. Lice koje je na taj način postalo javni funkcioner, kao i javni funkcioner – član opštinskog odnosno gradskog veća, dužno je da podnese izveštaj o imovini i prihodima u roku od 60 dana od dana stupanja Zakona na snagu.

Urednik biltena Pravne novosti: Maja Stojanović Kerić, sekretar Predsedništva SKGO
Elektronska pošta: mailto:maja.stojanovic@skgo.org

Možete nas pratiti i preko:

Ovu uslugu SKGO realizuje u okviru programa „Partnerstvo za dobru lokalnu samoupravu“, koji podržava Vlada Švajcarske